

הוראת תכ"ם:		הפקדות לקופת גמל
משרד האוצר אגף החשב הכללי	פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות
תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות וכוח אדם	פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות
	מספר הוראה:	13.7.2
	מהדורה:	4

1. מבוא

- 1.1. עובדי מדינה אשר חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התש"ל-1970 (להלן: "חוק הגמלאות"), אינו חל עליהם, זכאים מתוקף הסכם המעבר של עובדי המדינה מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת מיום 3 במארס 1999 להפקדות לקופת גמל לקצבה.
- 1.2. סעיף 20 בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן: "חוק קופות גמל") מאפשר לעובדים באשר הם (הן בדירוג דרגה והן בחוזה מיוחד (אישי)) אשר זכאים להצטרף כעמית לקופת גמל לבחור בכל עת את קופת הגמל שאליה ישתייכו.
- 1.3. בהתאם לתקנה 19 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן: "תקנות קופות גמל"), העובד רשאי להגדיל את ההפקדות בגין קופות הגמל, ובכללן קרנות הפנסיה ותוכניות לביטוח מנהלים עד לשיעור הקבוע בתקנות.
- 1.4. שיעורי ההפקדה בהוראה זו לא חלים על עובדים בדירוג רופאים, עובדי הוראה, מתמחים במשפטים וכן לאוכלוסיות נוספות – לאוכלוסיות אלו נקבעו שיעורי הפרשה ייחודיים בהתאם להסכמי השכר שנחתמו.
- 1.5. מטרת ההוראה:
 - 1.5.1. לפרט את שיעורי ההפקדות אשר להם זכאי העובד, לפי סוג קופת הגמל אליה בחר להפריש.
 - 1.5.2. לפרט את האפשרויות להגדלת שיעור ההפקדות של העובד בגין רכיבי החזר הוצאות.
- 1.6. ראה הגדרות הוראה זו בנספח א – הגדרות.

2. הנחיות לביצוע

- 2.1. עובד חדש נדרש להמציא טרם קליטתו בשירות המדינה טפסי הצטרפות להסדר פנסיוני. **קליטת העובד תיעשה רק לאחר המצאת הטפסים חתומים בידי החברה הקולטת.**
- 2.2. הזכאויות להפקדות ושיעורן בקופות הגמל השונות נקבעות בהתאם להסכמים הקיבוציים.
- 2.3. עובדים שחל עליהם חוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], תש"ל-1971 (מבוטחים ב"פנסיה תקציבית") אינם זכאים להפרשות לקופת גמל בגין הרובד הראשון, כהגדרתו בסעיף 2.1.
- 2.4. שיעורי הפרשות עובד ומעביד בגין שלושת הרבדים
 - 2.4.1. המשרד (להלן: "המעביד") והעובד יפקידו לקופה הפקדות חודשיות שוטפות בשיעור קבוע מדי חודש בחודשו. שיעורי ההפרשה הרשומים להלן נכונים לכל עובדי המדינה למעט אלו המתוארים בסעיפים 2.5, 2.6 ו-2.7 (ביטוח מנהלים פעיל, הסדר חלופי וקרן פנסיה ותיקה בהתאמה).
 - 2.4.2. להלן פירוט שיעורי הפקדות עובד ומעביד בגין הרכיבים הפנסיונים לקרן פנסיה, קופת גמל וביטוח מנהלים **החל מחודש יולי 2015:**

בתוקף מיום:	12.10.2015	עמוד 1 מתוך 8
שם המאשר:	מרדכי אלישע	תפקיד: סגן בכיר לחשב הכללי
אתר הוראות תכ"ם: קישור לאתר	לקבלת עדכונים במערכת: לחץ כאן	לפניות ושאלות: takam@mof.gov.il

משרד האוצר
אגף החשב הכללי
תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות
וכוח אדם

פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות
מספר הוראה:	13.7.2
מהדורה:	4

הפקדות	שכר משולב ותוספות (רובד ראשון)	עבודה נוספת (רובד שני)	החזר הוצאות (רובד שלישי)
הפקדת העובד לתגמולים	7%	7%	7%-5%
הפקדת המעביד לתגמולים	7.5%	7.5%	5%
הפקדת המעביד לפיצויים	6% על רובד זה, יש לבצע השלמה של 2.33% בסיום העסקה במקרה שהעובד זכאי לכספי הפיצויים	6% רובד זה לא יכלל לעניין השלמת פיצויים (2.33%)	אין הפרשה לפיצויים

2.4.3. זכאות להפקדות בגין עבודה נוספת

2.4.3.1. עובדים המועסקים בכתב מינוי או בחוזה ארעי (דירוג – דרגה) זכאים להפרשות בגין עבודה נוספת על פי ההסכמים החלים עליהם.

2.4.3.2. עובדים המועסקים בחוזה אישי זכאים להפרשות בגין עבודה נוספת בשיעורים המפורטים בהוראה זו.

2.4.3.3. במקרה שישנם הסכמי עבודה או הסכמי שכר מיוחדים לדירוגים ספציפיים, שיעורי ההפקדות יהיו בהתאם לאותם הסכמים.

2.4.4. זכאות להפקדות בגין החזר הוצאות

2.4.4.1. עובדים המועסקים בכתב מינוי או בחוזה ארעי (דירוג – דרגה) זכאים להפרשות בגין החזרי הוצאות על פי ההסכמים החלים עליהם (אם חלים עליהם).

2.4.4.2. עובדים המועסקים בחוזה אישי (למעט מנכ"לים) זכאים להפרשות בגין החזרי הוצאות בשיעורים המוגדרים בהוראה זו.

2.4.4.3. עובד שזכאי ומעוניין להגדיל את שיעור תגמולי העובד בגין רכיבי החזר הוצאות יגיש את **טופס "בקשת העובד להגדלת הפרשות לקופת גמל"**, בחתימתו למחלקת המשכורת וליחידת משאבי האנוש במשרדו, העתק של הבקשה יתויק ביחידת השכר.

2.4.4.4. הגדלת שיעור תגמולי העובד לא תשנה את שיעור הפרשות המעביד.

2.4.5. אובדן כושר עבודה

2.4.5.1. עובד המבקש להצטרף לביטוח מנהלים, למעט עובדים כפי שמוגדר בסעיף 2.5, אשר ביטוח אובדן כושר עבודה שרכש מקנה לו קצבה בסך 75% ממשכורתו במקרה של אובדן כושר עבודה, יחתום על הצהרה המופיעה ב**נספח הפנסיוני** בחוזה העסקה, בהתאם לנדרש כיום על פי אישור שר התמ"ת.

2.4.6. פיצויי פיטורים

2.4.6.1. הזכאות לפיצויי פיטורים מעוגנת ב**חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג – 1963**.

הפקדות לקופת גמל		הוראת תכ"ם:
פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות	 <p>משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות וכוח אדם</p>
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות	
מספר הוראה:	13.7.2	
מהדורה:	4	

2.4.6.2. יש לנהוג בכספי הפיצויים בהתאם לאמור ב**הוראת תכ"ם**. "כללים לשחרור כספי:

פיצויים על ידי העובד, מס' 13.7.8.

2.5. עובדים המבוטחים בביטוח מנהלים פעיל

2.5.1. עובדים שהיו מבוטחים בביטוח מנהלים פעיל ונקלטו לשירות המדינה לפני 1 בינואר 2011

ועובדים **חדשים** להם רצף ביטוחי העולה על 3 חודשים, יהיו רשאים לשיעורים המפורטים להלן:

2.5.1.1. שיעורי הפרשות לעובד, **החל מיולי 2015**:

הפקדות	שכר משולב ותוספות (רובד ראשון)	עבודה נוספת (רובד שני)	החזר הוצאות (רובד שלישי)
הפקדת העובד לתגמולים	7%-5%	7%-5%	7%-5%
הפקדת המעביד לתגמולים ולאובדן כושר עבודה	תגמולי המעביד ורכיב אבדן כושר עבודה לא יעלו ביחד על שיעור של 7.5%*	תגמולי המעביד ורכיב אבדן כושר עבודה לא יעלו ביחד על שיעור של 7.5%*	5%
הפקדת המעביד לפיצויים	8.33%	6%	אין הפרשה לפיצויים

* שיעור ההפרשה לאובדן כושר עבודה נקבע בהתאם לאמור בפוליסת הביטוח

שנחתמה מול העובד, בכל מקרה שיעור ההפרשה המרבי עומד על 2.5%.

2.5.2. בכל מקרה בו העובד מבקש שיעורי הפרשה המפורטים בסעיף 2.5.1.1, יש לפנות ליחידת

משאבי אנוש במשרד, לצורך קבלת אישור מנציבות שירות המדינה.

2.5.3. יובהר כי, העובד יוכל לבחור בכל עת לעבור למסלול הפקדה על פי האחוזים המוזכרים בסעיף

2.4.

2.6. הסדר חלופי

2.6.1. לעובד פנסיה תקציבית אשר בחר בהסדר חלופי, כמפורט בהסכם המעבר של עובדי המדינה

מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת, יופקדו כספים בגין רכיבי עבודה נוספת (רובד שני), כמפורט

להלן:

משרד האוצר
אגף החשב הכללי
תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות
וכוח אדם

פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות
מספר הוראה:	13.7.2
מהדורה:	4

הפקדות	עבודה נוספת (רובד שני) מ-1 ליולי 2015
הפקדת העובד לקופת גמל לשכירים	6.5%
הפקדת המעביד לקופת גמל לשכירים	7.5%
הפקדת המעביד לקופת גמל לפיצויים	6% רובד זה לא יכלל לעניין השלמת פיצויים (2.33%)

- 2.6.2. הפקדות העובד והמעביד לקופת גמל ימשיכו להיות מופקדות לאותה קופת הגמל אליה היו מופקדות. הפקדת המעביד לפיצויים תופקד לקופה נפרדת, המוגדרת לפיצויים.
- 2.6.3. בהתאם להסדר החדש לא יחויב העובד בזקיפת מס כפי שחויב בעת שבחר בהסדר החליפי.
- 2.7. קרן פנסיה ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד
- 2.7.1. לעובד אשר מבוטח בקרן פנסיה ותיקה שמונה לה מנהל מיוחד [ראה פירוט ב**נספח ב** – רשימת קרנות הפנסיה הוותיקות שמונה לה מנהל מיוחד] יופקדו כספים לרכיבים הפנסיוניים בשיעור כולל של 20.5% משכרו של העובד, כפי שנקבע בסעיף 78יא לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) התשמ"א-1981, וזאת בהתאם למפורט להלן:
- 2.7.1.1. עובד יפקיד מידי חודש, למרכיב תגמולי העובד, סכום של 7% משכרו.
- 2.7.1.2. מעביד יפקיד מידי חודש, למרכיב תגמולי העובד, סכום של 7.5% משכרו.
- 2.7.1.3. מעביד יפקיד מידי חודש, למרכיב פיצויים, סכום של 6% משכרו.
- 2.8. קופת גמל במעמד עצמאי
- 2.8.1. עובד רשאי להפריש כספים לקופת גמל במעמד עצמאי, הפרשה זו תבוצע מחוץ למערכת השכר. במקרה שהעובד מעוניין לנצל את הטבות המס המרביות להן זכאי, יגיש למחלקת השכר מסמך המעיד על סכומי ההפקדה אשר בוצעו לקרן.
- 2.8.2. יובהר כי בכל מקרה לא תהיה הפקדה מקבילה של המעסיק לקופה במעמד עצמאי.
- 2.9. פיצול הפרשות
- 2.9.1. עובד רשאי לפצל את הפרשותיו הפנסיוניות בגין הרובד הראשון, ל-3 חלקים לכל היותר.
- 2.9.2. הפיצולים יוגדרו כטווח של סכומים מוחלטים ("מ-... עד..."), או כטווח של אחוזים ("מ-... עד...").
- 2.9.3. במקרה שהפיצולים יוגדרו כטווח של סכומים מוחלטים, אחד מהפיצולים שנבחרו יוגדר כ"כל השאר", הפרשה זו תעודק בהתאם לשינויים בשכרו של העובד.
- 2.10. קרן השתלמות לשכירים
- 2.10.1. המעביד והעובד יפקידו הפקדות חודשיות, שוטפות בשיעור קבוע לקרן.
- 2.10.1.1. המעביד יפקיד בשיעור של 7.5% משכרו של העובד, אלא אם נקבע אחרת במפורש בהסכם שכר קיבוצי.

הפקדות לקופת גמל		הוראת תכ"ם:
פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות	 <p>משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות וכוח אדם</p>
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות	
מספר הוראה:	13.7.2	
מהדורה:	4	

2.10.1.2. העובד יפקיד סכום בשיעור של 2.5% משכרו, אלא אם נקבע אחרת במפורש בהסכם שכר קיבוצי.

2.10.1.3. עובד חדש נדרש להמציא טרם קליטתו בשירות המדינה טפסי הצטרפות קרן השתלמות, במקרה שעובד אינו מעוניין להצטרף להסדר של קרן השתלמות עליו להצהיר על כך בטפסי ההצטרפות. **אין לקלוט עובד ללא טופס חתום** (שבו הוא מבקש להצטרף או לחילופין מעוניין לוותר על קרן השתלמות).

3. מסמכים ישימים

- 3.1. [חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים \(ביטוח\). התשמ"א-1981.](#)
- 3.2. [חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים \(קופות גמל\). התשס"ה-2005.](#)
- 3.3. [חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג – 1963.](#)
- 3.4. [חוק שירות המדינה \(גמלאות\) \[נוסח משולב\] התש"ל-1970.](#)
- 3.5. [נספח פנסיוני.](#)
- 3.6. [הסכם המעבר של עובדי המדינה מפנסיה תקציבית לפנסיה צוברת מיום 3 במארס 1999.](#)
- 3.7. [הוראת תכ"ם. "כללים לשחרור כספי פיצויים על ידי העובד". מס' 13.7.8.](#)
- 3.8. [טופס. "בקשת העובד להגדלת הפרשות לקופת גמל".](#)

4. נספחים

- 4.1. [נספח א – הגדרות.](#)
- 4.2. [נספח ב – רשימת קרנות הפנסיה הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד.](#)
- 4.3. [נספח ג – טבלת שינויים שבוצעו בהוראה.](#)

הפקדות לקופת גמל		הוראת תכ"ם:
פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות	 <p>משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות וכוח אדם</p>
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות	
מספר הוראה:	13.7.2	
מהדורה:	4	

נספח א

הגדרות

- סעיף 14 – סעיף 14 [לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963](#) שבו נקבע, כי "תשלום לקופת תגמולים, לקרן פנסיה, או לקרן כיו"ב, לא יבוא במקום פיצויי פיטורים אלא אם נקבע כך בהסכם קיבוצי החל על המעביד והעובד ובמידה שנקבע, או אם תשלום כאמור אושר על ידי שר העבודה ובמידה שאושר".
- עובדים המועסקים לפי הסכמים קיבוציים בדירוגים המיוצגים על-ידי ההסתדרות:
 - רובד ראשון – המשכורת החודשית הקובעת לפנסיה תקציבית לגבי עובד קבוע, לרבות תשלום בגין **מענק יובל** והבראה ולמעט תשלום בגין ביגוד.
 - רובד שני – כל רכיבי המשכורת החודשית אשר אינם נכללים ברובד הראשון, כאמור בסעיף 2.1 ואשר אינם בגדר החזר הוצאות, גילום מס, זקיפת הטבה למס או ביגוד. רכיבים לדוגמה הנכללים ברובד השני: רכיבי השכר המשולמים עבור ביצוע עבודה נוספת (כוננות, פרמיה, שעות נוספות וכדומה).**
 - רובד שלישי – רכיבי השכר המשולמים בגין החזר הוצאות לרבות תשלום בגין ביגוד.
 - עובדים בחוזים אישיים (למעט חוזה בכירים בפנסיה תקציבית):
 - רובד ראשון – שכר המהווה בסיס לחישוב פיצויי פיטורים, לפי [חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג – 1963](#) (שכר יסוד ותוספות שנקבע לגביהן שיבוצעו בגין הפרשות לפנסיה).
 - רובד שני – רכיבי השכר המשולמים עבור ביצוע עבודה נוספת (כוננות, פרמיה, שעות נוספות וכו').
 - רובד שלישי – רכיבי השכר המשולמים בגין החזר הוצאות, לרבות ביגוד.
- קופת גמל – קרן או תכנית ביטוח שניתן לגביהן אישור קופת גמל לפי הוראות סעיף 13 של [חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים \(קופות גמל\), התשס"ה-2005](#).

הפקדות לקופת גמל		הוראת תכ"ם:
פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות	 <p>משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות וכוח אדם</p>
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות	
מספר הוראה:	13.7.2	
מהדורה:	4	

נספח ב

רשימת קרנות הפנסיה הוותיקות שמונה להן מנהל מיוחד

שם קרן הפנסיה
מבטחים – מוסד לביטוח סוציאלי של העובדים בע"מ
קרן מקפת – מרכז לפנסיה ותגמולים אגודה שיתופית בע"מ
נתיב – קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ
קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ
קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבניין ועבודות ציבוריות אגודה שיתופית בע"מ
קרן הגמלאות המרכזית של עובדי ההסתדרות
קרן הגמלאות של חברי "אגד" בע"מ
קופת הפנסיה לעובדי "הדסה" בע"מ

הפקדות לקופת גמל		הוראת תכ"ם:
פרק ראשי:	שכר, תנאי שירות וגמלאות	משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – ניהול תקציבי שכר, גמלאות וכוח אדם
פרק משני:	פנסיה, קופות גמל ותנאי שירות	
מספר הוראה:	13.7.2	
מהדורה:	4	

נספח ג

טבלת שינויים שבוצעו בהוראה

טבלת שינויים			
מהדורה	תאריך	סעיף/ים מושפע/ים	תיאור השינוי / נימוקים
4	12.10.2015	כל סעיפי ההוראה	שכתוב רוב סעיפי ההוראה לרבות עדכון שיעורי ההפרשה